

**ЗНАЙДЕНО ПРИЖИТТЄВІ ПОРТРЕТИ
ГЕТЬМАНИЧА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
І ЙОГО ДРУЖИНИ!**

2

**УМАНЧАНКА ЗМІНИЛА
ПРЕСТИЖНУ РОБОТУ ЮРИСТА
НА ВІЙСЬКОВИЙ МУНДИР**

5

**ЖЕЛДІ: «ПАНЦИР»
КНЯЖИХ КОРДОНІВ**

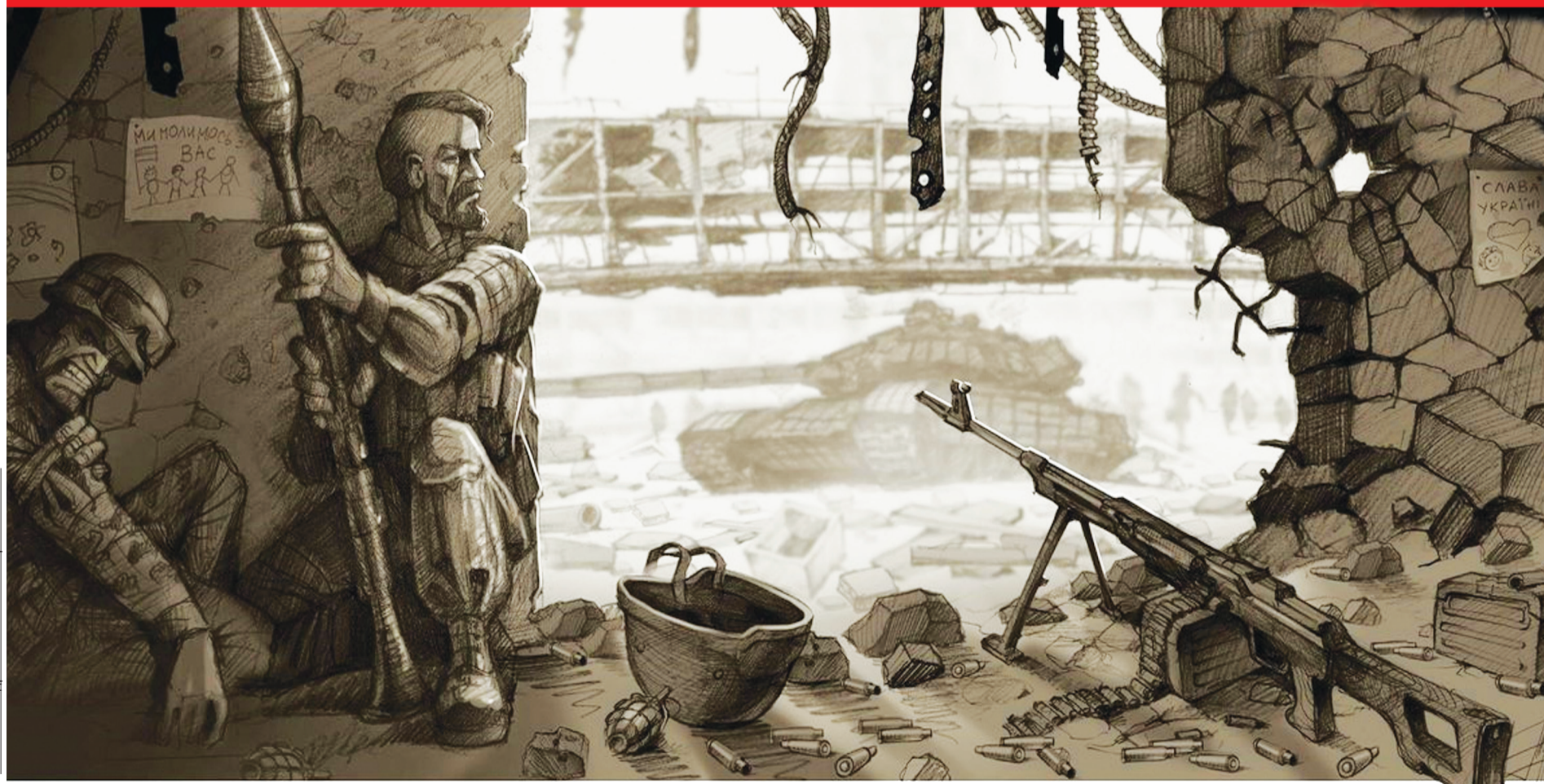
7

Козацький край

№12 (86)
21 вересня 2016 р.

**СОЛДАТИ ВИСТОЯЛИ.
ХАЙ ВИСТОЇТЬ І КОНСТИТУЦІЯ!**

Малюнки: Андрія ЄРМОЛЕНКА і Юрія ЖУРАВЛЯ

Сайт "Козацького краю" в Інтернеті www.cossackland.org.ua

Олег ОСТРОВСЬКИЙ

ЯКЩО ГУБИМО УКРАЇНСЬКУ КУЛЬТУРУ – ЗА ЩО ТОДІ ВОЮЄМО?

Коли Уїнстону Черчиллю під час Другої світової війни запропонували скоротити витрати на культуру, він відповів: «А за що ж ми тоді воюємо?!»

Ясна річ: економіка України і економіка Великобританії навіть 70 років тому – речі неспівставні. Проте є ентузіасти, які готові берегти і розвивати українську культуру за умови навіть мінімального сприяння.

Потрібна системна робота і розуміння: не буде української мови й культури – не буде і української нації!

Мені імпонує позиція безлічі художніх колективів і окремих виконавців, які дають концерти на фронті – бійцям, які стоять на сторожі української державності. Імпонує позиція патріотів, які створюють нові музейні експозиції (як у обласному інституті післядипломної освіти медпрацівників, де 20 вересня відкрито музейну залу, присвячену освітянам-АТОвцям) і навіть нові музеї (так, як на Звенигородщині, про що розповімо вже у наступному номері «Козацького краю»). Нашу націю не знищити жодній армії світу, поки живий в нас дух наших предків-козаків, поки гасло «Україна понад усе!» є гаслом абсолютної більшості тих, хто протистоїть ворожій експансії.

Черкащина вже прославилася на всю Україну та навіть за її межами як край, благодатний для проведення патріотичних музичних фестивалів. 9-11 вересня у Черкасах, на території літнього табору «Дахнівська Січ» пройшов всеукраїнський благодійний патріотичний фестиваль «Повстанець».

Фестиваль зібрав виконавців патріотичної музики й пісень з усієї України – вони відзначають, що Черкащина нині – серед лідерів з проведення подібних фестивалів, адже не так давно у нас пройшли і фестивалі «Холодний Яр» на Кам'янщині та «She.fest» на Звенигородщині.

Втілилася у життя і давня мрія Юрія Ілленка – у Каневі, який він надзвичайно любив, 8-11 вересня пройшов міжнародний фестиваль сучасного кіно.

Приємно було спілкуватися в Каневі під час відкриття фестивалю з братом видатного митця – Михайлом Ілленком, з яким ми завжди зустрічаємося за «неординарних» обставин – зокрема, бесідували якось і під гул стрілянини у Щасті на Луганщині, коли пан Михайло був у гостях в батальйоні «Айдар»...

Нинішній фестиваль – справжнє свято відродження українського кінематографу: майже 60 фільмів (7 з яких – закордонного виробництва) плюс 13 анімаційних фільмів. Замість низькопробного кінопродукту, який досі імпортувався в Україну в основному з Росії, нині маємо можливість вибирати для перегляду якісні українські фільми. І це – лише початок відродження української культури в абсолютно усіх її проявах!

Гран-прі кінофестивалю отримав документальний фільм режисерів Леоніда Кантера та Івана Яснія «Добровольці Божої чоти» — повнометражна стрічка про захисників Донецького аеропорту. Торік фільм вже отримав приз глядацьких симпатій на 13-му Міжнародному фестивалі документального кіно у польському Гданську.

Сімох героїв фільму вже немає серед живих. Нинішня перемога фільму у Каневі над Дніпром – це одна данина вічній пам'яті Героїв...

Днями у тому ж Каневі вперше за весь час української Незалежності дісталися «погреба» запасників унікальну колекцію картин Марії Приймаченко – навіть за прокат таких в експозиціях музеїв світу платять шалені гроші, а тут «прихований потенціал» нарешті можуть споглядати всі мешканці Канева і гості міста!

А у Смілі свято народної творчості збирало не тільки музик, співаків і танцюристів з усієї Черкащини, а й гостей з Донеччини – зі Слов'янська, який окупанти нахвалялися зробити «сталіцею Навароссії».

Практика показує: де українська мова й культура чинять спротив чужинцям – там безсилі ворожі гармати й кулемети. Разом переможемо! Де там ще гарно українських пісень співають? Здається, про них на Кубані ще не забули?..

СЕНСАЦІЙНА ЗНАХІДКА: ВИПАДКОВО ВИЯВЛЕНО ВИКРАДЕНІ З МУЗЕЮ 56 РОКІВ ТОМУ ПРИЖИТТЄВІ ПОРТРЕТИ ГЕТЬМАНИЧА ТИМІША ХМЕЛЬНИЦЬКОГО І ЙОГО ДРУЖИНИ РОЗАНДИ

Через два тижні Львівському історичному музею повернуть портрети Розанди та Тиміша Хмельницьких – невістки та сина гетьмана Богдана Хмельницького. Власник, який спочатку намагався продати одну з них – портрет Розанди – на інтернет-аукціоні, вже віддав обидва твори мистецтва в СБУ Кіровоградської області.

«Наш експерт вже у Кіровограді (Кропивницькому-ред.). Він підтвердив, що це є оригінали. Зараз вони передані Кіровоградському обласному художньому музею на тимчасове зберігання. Оскільки ця історія набула дуже широкого резонансу, то нас попросили, щоби поки тривають процедури передачі й оформлення, ці картини були виставлені для експонування в цьому музеї. А приблизно через два тижні ми очікуємо їх у Львові. Планується, що приїде також і власник, який передав ці картини», – розповів директор Львівського історичного музею Роман Чмелик.

19 вересня картини вже передали Кіровоградському обласному музею, а 20 вересня їх виставили на огляд відвідувачам.

Як повідомляє Zaxid.net, артефакт із Львівського історичного музею став лотом на інтернет-аукціоні. Невідомий користувач виставив на продаж картину XVII століття, яку вкрали з музею в 1960 році. Про цінність експонату власник, схоже, не здогадувався, бо назвав його «знахідка з горища» й оцінив його в 1 гривню. Лот викликав бурхливе обговорення, бо, як виглядає з фото, це музейний експонат. Він має інвентарний номер Львівського історичного музею. Працівник цієї установи і виявив в інтернеті картину, цілком випадково. Підняли старі записи, звірили номери – все збігається, тому вважають, що це оригінал, який викрали з музею ба-

гато років тому.

В інтернеті «засвітився» лише портрет Розанди, але музейники були впевнені, що невідомий продавець з аукціону має і Тимоша, бо на фото біля картини видно ще одну раму, що, зрештою, й підтвердилося.

Після резонансу в соцмережах і не тільки власник картини зв'язався з дирекцією музею. На сторінці лота він зрештою написав: «Зі мною скотактував директор музею і попросив передати картину в СБУ. Я так і зроблю»...

ДОВІДКА

“КОЗАЦЬКОГО КРАЮ”

Портрети Тимоша Хмельницького і його дружини, доньки молдавського правителя Розанди Лупул вважаються прижиттєвими портретами XVII століття, створеними в час їхнього весілля, орієнтовно художником Версерфельдом. Після загибелі в бою Тиміша Хмельницького було поховано у Суботіві на Чигиринщині. Там же певний час ще жила вдова гетьманіча з двома синами-близнюками. Подальша їхня доля точно невідома – так само як і те, яким чином портрети Тиміша і Розанди потрапили до Львова. На їх зворотному боці досі є ще й музейні бірки польських часів...

Це фото з портретом Розанди було виставлене на Інтернет-аукціоні. Львівські музейники, побачивши куток ще однієї рами, вирішили, що у продавця є й портрет Тиміша Хмельницького - і вгадали...

Картини зберігалися у

Львівському історичному музеї і були викрадені за невідомих обставин просто з експозиції (не з фондів!) 8 лютого 1960 року. Вже 30 червня 1962 року Міністерство культури УРСР видало наказ про списання цих експонатів. Відтоді в музеї у Львові були лише збільшені фотокопії цих портретів – у той час, як, скажімо в Чигирині на Черкащині у місцевому музеї зберігаються якісні мальовані копії цих портретів у натуральний розмір.

БІЛЬШІСТЬ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ПЕРЕКОНАНА: ДЕРЖАВІ ПОТРІБЕН «ЗДОРОВИЙ НАЦІОНАЛІЗМ»

За роки незалежності в Україні помітна тенденція до зростання "проукраїнськості" – про це свідчать дані опитування фонду "Демократичні ініціативи" і КМІС.

За даними досліджень, у 1991 році 51% населення вважали, що головною мовою викладання в школі повинна бути українська (не погоджувалися з цим 27%), у 2016 році думку щодо української як головної мови викладання поділяють 69% (не згодні 13%). Переконавання, що "здоровий націоналізм нам необхідний" у 1991 році поділяли 48%, у 2016 – 61%. Соціологи також відзначають зростання впевненості у спроможності країни.

Опитування було проведено фондом "Демократичні ініціативи" разом з Київським міжнародним інститутом соціології у серпні 2016 року в усіх областях України, окрім окупованих територій. У результаті польового етапу було зібрано 2040 анкет. Похибка вибірки не перевищує 2,3%.

ЦИТАТИ ПРО НАЦІОНАЛІЗМ

Микола Міхновський:

«Як не можна спинити річку, що, зламавши кригу навесні, бурхливо несеться до моря, так не можна спинити нації, що, прокинувшись до життя, ламає свої кайдани».

Дмитро Донцов

« Мало носити в серці Ідеал. Коли його не боронитиме запеклість фанатиків — цей ідеал перекреслить інша, чужа фанатична сила».

«Тільки воскреслий Дух давньо-князівського і лицарства козацького — незримих скрижалей Кобзаря на Україні, дасть їй силу зломити московську орду»

Євген Коновалець

«У вогні перетоплюється залізо у сталь, у боротьбі перетворюється народ у націю».

«Настане час, і не словами будемо з'ясовувати суть невмирущої...»

Степан Бандера

«Ні на що не здадуться навіть найкращі нагоди й готовність допомогти, якщо сама нація не виборює й не кує своєї долі власною боротьбою».

Ярослав Стецько

«Провідна еліта нації, щоб мати право бути такою, повинна стати уособленням ідеалізму й героїзму. Вона перша ставить чоло небезпекам і остання відступає, здійснюючи своїм власним прикладом і соціальною справедливістю».

Юрій Липа

«Зв'язок з минулим є підставою віри в будуччину і запорукою перемоги будівничих ідеалу національного».

Олена Теліга

«...Чим вищий п'єдестал побудуємо для тих, що стали символом наших визвольних змагань, тим далі падатиме роз'яснюоче світло від цього символу — тим ширші маси будуть бачити яскравий дороговказ для свого життя і для своєї боротьби».

«Не солодкі, нездійснювані обітниця, а суворе підпорядкування себе безсмертним і невмолимим вимогам нації — дозволить їй стати перед світом у весь свій потужний зріст!»

«Коли ми несемо ідею українського націоналізму, не сміє бути ні одного порожнього слова. Кожне гасло має вrostати в нашу землю, а не засмічувати її порожньою лускою. Коли говоримо про національну спільноту, мусимо її відчувати».

Дмитро Мирон „Орлик”

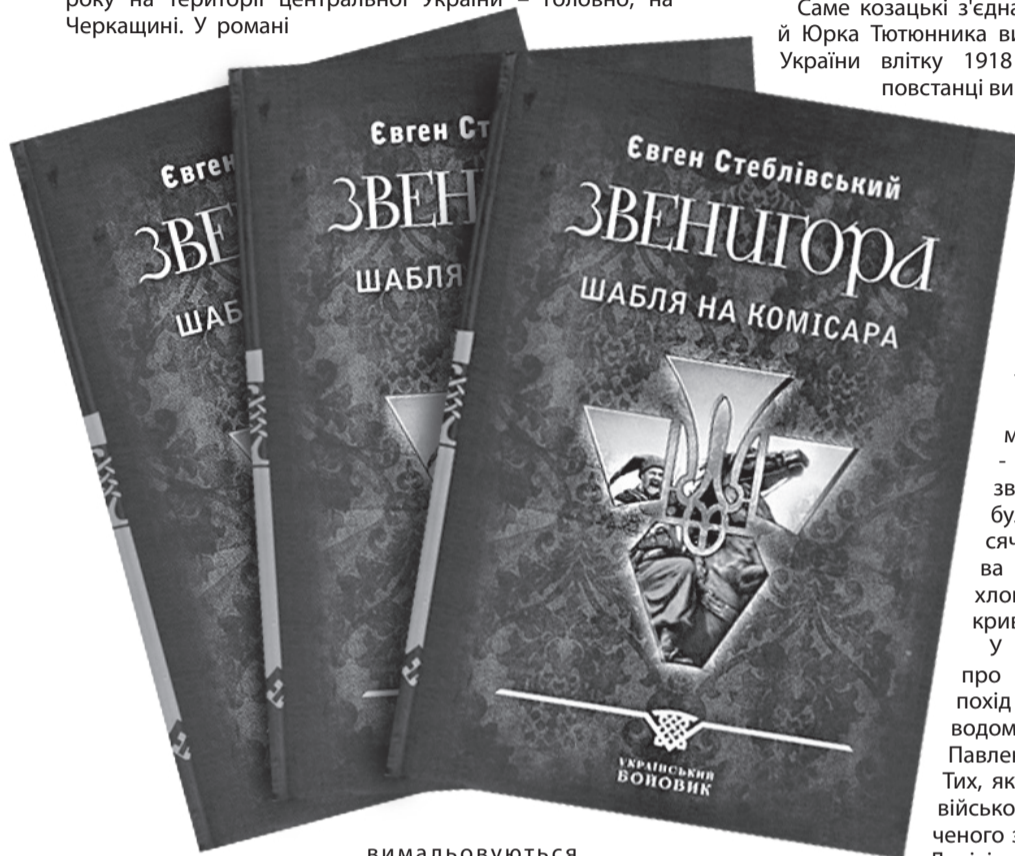
« Від сили, вартості й творчої снаги провідної верстви залежить сила й розвиток нації й держави».

« Не Україна для нас, а ми для України!»

«ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО» В КРАЮ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО І ЗАЛІЗНЯКА ОЖИВАЄ ЗНОВУ...

Написана ще до події Майдану і війни, книга звенигородця Євгена Стеблівського «Звенигора. Повстанці. Шабля на комісара» нинішньої осені – знову серед найпопулярніших у середовищі українських патріотів. Книгу перевидано у столичному виданні «Ярославів Вал».

Це перший історичний бойовик про невідомі й трагічні події Звенигородсько-Таращанського повстання 1918 року на території центральної України – головню, на Черкащині. У романі

вимальовуються могутні дійові сили Вільного козацтва, яке стихійно продовжило в 1917-1921 роках традиції Наливайка, Хмельницького, Залізняка і Гонти.

У кожному селі навколо Черкас, Звенигородки, Чигирини, Шполи, Сміли, Кам'янки - зформовано дві-три бойові сотні, в кожному повіті - козацький кіш або полк - от звідки ця страшна сила! 70 000 збройних козаків, найбільш ідейних і відданих справі, організувало Вільне козацтво для підтримки молодій Українській республіці в 1917-1918-му роках.

І тільки незграбне керівництво уряду, страх перед власним народом і намагання верхівки «по-доброму» домовитись з московськими більшовиками привели до роздроблення цієї сили, страшної кровопролитної боротьби наодинці і, в результаті - трагічної поразки всього повстанського руху.

Про бої «доблесної» Червоної армії з лісовими банди-

тами - вчила нас пропаганда Советів. Але насправді були важкі і кровопролитні бої організованих українських армій, полків і дивізій - проти більшовиків, денікінців, німецьких, польських, англійських, французьких, грецьких інтервентів. Були шалені повстання. І в цих боях найактивнішу роль мали саме козацькі з'єднання, страшна для ворогів козацька кіннота.

"Нехай загинемо всі ми - але з нашої крові повстануть нові герої!" - таким був козацький девіз у найбезнадійніших битвах.

Саме козацькі з'єднання отамана Цвітковського й Юрка Тютюнника вибили німців з центральної України влітку 1918 року. А восени 1918-го повстанці вигнали їх з усієї України.

Саме козацькі полки отамана Григор'єва на низькорослих степових конях вибили англійців, французів і греків з Одеси і усієї південної України в квітні 1919-го.

Саме козацькі полки виганяли з України більшовиків і Денікіна в 1919-ому...

В романі докладно описані маловідомі бої, наприклад - на станції Бобринська, де звенигородськими козаками була повністю знищена 8-тисячна червона армія Муравйова - того самого, який вбивав хлопців під Крутами і влаштував криваву різню в Києві.

У "Звенигорі..." йде мова і про славний Перший Зимовий похід української армії під проводом генералів Омеляновича-Павленко й Юрка Тютюнника. Тих, які майстерно зуміли вивести військо з "трикутника смерті", оточеного з трьох боків більшовиками, Денікіним і поляками - і вихором тилами червоних і білих фронтів,

пройшлися звільняючи цілі області.

Не можна без сліз читати рядки про останній бій отамана Чорного Ворона, Василя Чучупака чи звенигородського кошового Семена Гризла...

За півстоліття втопленого в крові спокою українці заплатили надто значною ціною. Ціною забуття - себе, своїх предків, своїх героїв, в мільйонах людських мізків, оброблених ядучим маревом совецького летаргічного сну. Нам не дають жити звички вічного рабства. Розчинені в крові іони великого страху і самовбивства свободи. Хіба наші внуки колись відчують себе великою і вільною нацією. Для цього вони повинні знати, якими сильними були наші предки. Для цього комусь треба бути сильним сьогодні!

<http://nashformat.ua/>

У КАНЕВІ ВІДКРИЛАСЯ УНІКАЛЬНА ВИСТАВКА КАРТИН ПРИЙМАЧЕНКО

У Каневі на Черкащині музей народно-декоративно-го мистецтва розгорнув виставку полотен знаменитої на весь світ художниці Марії Приймаченко – досі вони перебували у запасниках музею. На широкий загал ці картини висталено вперше за 25 років.

В експозиції виставки – 21 картина роботи народної мисткині: одну з них свого часу вона особисто подарувала музею в Каневі, ще 20 – були придбані музеєм у 1980-90-х роках.

Музеї Черкащини мають орієнтуватися на вчинок канівчан – пора дістати з пилюки фондів експонати, які демонструють глибинну культуру українського народу і прибрати з експозицій занафталенене прославлення СРСР – наші діти мають вчитися гордитися тим, що є українцями!

Олег ОСТРОВСЬКИЙ

Цю картину музею в Каневі подарувала особисто Марія Приймаченко

МИСТЕЦЬКЕ СВЯТО У СМІЛІ «РОЗЗБРОЮВАЛО» ДОБРОМ І ПОЗИТИВОМ...

10 вересня у Смілі проведено свято народної творчості «Мистецькі скарби Черкащини-2016». Свято відкрили гості з неспокоїного сходу України – гурт козацької пісні «Торські музики». Справжні козаки з донецького Слов'янська, який окупант Гіркін свого часу намагався проголосити «сталіцею Наваросії», продемонстрували, наскільки живі козацькі традиції у Слов'янську, який був і завжди буде українським.

Свято продовжили виступи фольклорних, вокально-хорових, хореографічних, інструментальних колективів та окремих виконавців із Черкас, Сміли, Чигиринського, Чернобаївського, Смілянського, Драбівського, Маньківського районів... Кульмінаційною вершиною став виступ аматорського фольклорного колективу «Пісенне перевесло». Колектив під керівництвом Валентини Гаркуші не раз виступ на Майдані в Києві під час Революції Гідності, а гармоніст колективу Микола Нестеренко (позивний «Кузнец») добровольцем брав участь у боях в зоні АТО...

Українці вчезгове доводять: ми майстерні на війні, але нас завжди тягне до мирного життя, музики й української пісні...

Олег ОСТРОВСЬКИЙ, фото автора

У центрі колективу "Пісенне перевесло" - вдягнений в чорне, але світлий душею - воїн і гармоніст з позивним "Кузнец"...

НЕОБХІДНА ДОПОМОГА

РОДИНІ БІЙЦЯ ПОЛКУ «АЗОВ»

БУДЯЧЕНКО ВАЛЕРІЯ, 8 років
діагноз: дилатаційна кардіоміопатія
95 000 дол.

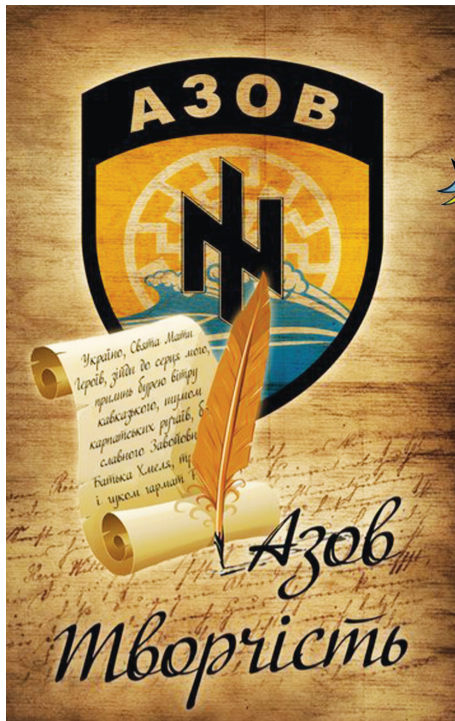

**РЕКВІЗИТИ
ДЛЯ ДОПОМОГИ:**

р/рахунок: 26001051517478

Номер картки: 5169 3305 0995 7830

Моб. телефон мами: (063) 636-13-63 Тетяна

Цей вірш я присвятила бійцю "Азова" Сергієві Амбросу, якого знала особисто...

ГЕРОЯМ, ПОЛЕГЛИМ ЗА УКРАЇНУ

Найкращі! Найкращі твої, Україно,
Відходять сини у далекі світи.
Їх душі незламні і світлі віднині
Лелекам на крилах додому нести.

Як боляче, друже, тебе вже не бачить.
Не взяти за руку, не вести розмов.
Чи хтось був у змозі тоді передбачити,
Як швидко ти спочин останній знайшов?

Як швидко минули літа галасливі,
Тебе залишивши навек молодим...
Хай прокляті будуть ті покидьки хижі,
Що край наш занурили в попіль і дим!

Наш друже, ти став боронити країну,
Ти нас від навали грудьми затулив.
Хай трави високі й вітри молодії
З тобою говорять під шелестом злив...

– Синочку, синочку, та що ж ти накоїв!
Не стримує біль материнська сльоза.
Земля наша здавна ростила героїв.
І син Ваш
До Варти Небесної став...

Найкращі...
Найкращі твої, Україно,
Відходять сини у далекі світи.
Їх душі незламні і світлі віднині
Лелекам на крилах
Додому нести...

Наталія ЛАВЛЕНЦЕВА

У ЧЕРКАСАХ ВІДГРИМІВ ТУРНІР ІМЕНІ СЕРГІЯ АМБРОСА!

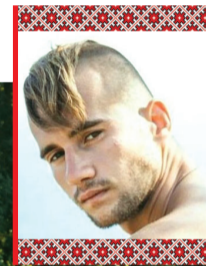

хлопці власною кров'ю писали нову перемогу - перемогу над собою, перемогу за ідею, перемогу за побратима Амброса!

Мужність та честь - це ті риси, за які Амброса шанували за життя, за які на нього продовжують рівнятися і після смерті - фізичної, але не духовної. Мужність та честь - слова, якими найточніше можна описати проведений турнір. Після запеклих напружених боїв, нервів, синців та крові, до фіналу увійшли команди "Мид" (м.Дніпро) та "Спортивний корпус" (м.Харків).

Будучи запеклими ворогами у недалеких фанатських часах, під час перемир'я, усвідомивши спільну мету боротьби, хлопці з Дніпра та Харкова стали пліч-о-пліч заради спільної справи. Тож і у фіналі турніру хлопці приємно здивували, обравши переможця без бою, за допомогою жереба, продемонструвавши справжній взірць честі та мужності. Переможцем турніру стала команда «Східний Корпус», яка прийняла із рук батька Сергія Амброса перехідний кубок. Ця нагорода залишиться у харків'ян до наступного року, буде символом незламності духу та ідеї...

Яна БОНДАРЕНКО

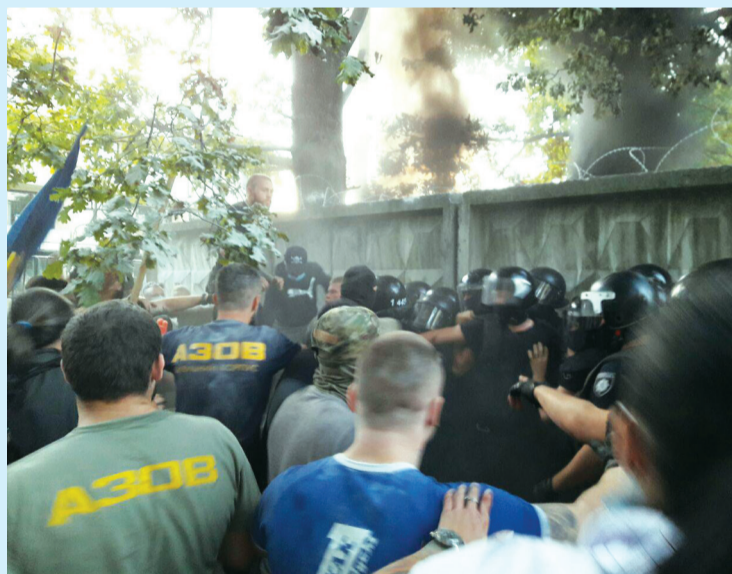
У рамках всеукраїнського фестивалю "Повстанець" відбулась посправжньому знакова подія. Вже вдріг футболні фанати та бійці полку «Азов» з усієї України вшанували пам'ять полеглого побратима - Сергія Амброса. Вшанували по-чоловічому - показавши себе мужніми воїнами, які до останнього готові стояти за ідею.

Сергій Амброс – черкашанин, громадський активіст та боєць полку «Азов». На жаль, вибух ворожої міни забрав його життя 18 лютого 2015 року, але залишилась жити його душа, а його ідеї і надалі розвиваються у звершеннях побратимів.

Тож не дивно, що атмосфера під час турніру була особливою:

«АЗОВ» ЗАВАДИВ НЕЗАКОННОМУ БУДІВНИЦТВУ

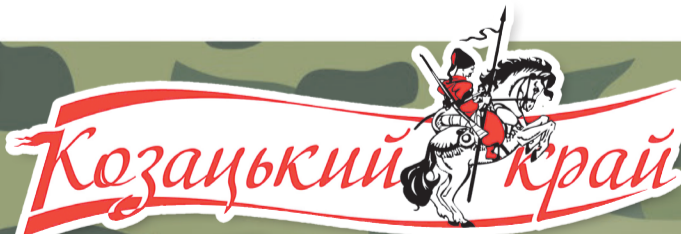
Барикади, розбиті голови, слезоточивий газ та знесення парканів – усе це сьогодні асоціюється із Майданівськими протистояннями, тож ніхто і подумати не міг, що подібні події знову матимуть місце у київському Святошині.

Жителі району обурились забудовою, яка розгорнулася на незаконно захопленій території. На допомогу жителям стали активісти Цивільного Корпусу «Азов», однак після перших спроб знесення паркану, на місце прибули «тітушки», які напали на активістів та жбурляли у них каміння і будівельне сміття. Травми, отруєння газом... Затримання активістів правоохоронцями...

Однак це не злякало «азовців», вже наступного дня ряди активістів поповнили і черкаські представники Цивільного Корпусу «Азов».

Боротьба із рейдерами тривала до пізньої ночі і завершилась перемогою активістів та місцевих жителів і знесенням паркану. Допоки в країні триває зовнішня війна, а внутрішні вороги мають нахабність розкрадати країну, «азовці» обіцяють стояти на варті інтересів суспільства та нації!

Яна БОНДАРЕНКО

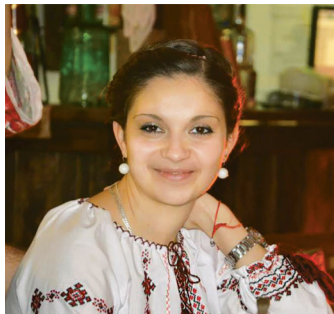
"Козацький край" – це найбільш актуальні публікації.
Наші журналісти працюють з архівами, істориками
і краєзнавцями та виїжджають безпосередньо на передову у зону

АТО – з Вами і для Вас ми пишемо про історію
і сьогодення боротьби за Волю України..

Сайт нашої газети в Інтернеті оновлюється ЩОДЕННО!

www.cossackland.org.ua

УМАНЧАНКА ПРЕСТИЖНУ РОБОТУ ЮРИСТА ЗМІНИЛА НА МУНДИР ВІЙСЬКОВОГО...

Невеличкий зріст, коротке руде волосся, і... військова форма – так виглядає Ірина Грачова з Умані на Черкащині. Вона - радіотелефоністка на передовій. Дівчина служить у мотопіхотному підрозділі Збройних Сил України поблизу містечка Золоте на Луганщині – це одна з найгарячіших точок на Сході...

- Неоголошена війна забрала життя кількох моїх друзів, з якими я довгий час товаришувала, – розповідає Ірина. – Моє рішення було однозначним. Я покинула рідний дім, роботу, друзів та знайомих, щоб хоч чимось бути корисною Україні.

За освітою - юрист (свого часу закінчила Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого), за кликанням - воїн. Раніше Ірина працювала юрисконсультантом на державному підприємстві, та з початком війни вона покинула престижну роботу і відправилась на Схід.

Навчаючись в Полтавському навчальному центрі військ зв'язку, Ірина вирішила продовжити службу в бойовій частині, на першій лінії оборони.

- Служба зв'язківця не легка, тим більше в бойових умовах. Це – постійні наряди та чергування, прийом та передача важливої інформації тощо. І відпочивати їй майже не доводиться. У чоловічому колективі Ірина почуває себе наче риба у воді, бо любить зброю та різну техніку, тож є про що поговорити із чоловіками, – розповідає Валентин Шевченко, прес-офіцер оперативно-тактичного угруповання «Луганськ».

Окрім зброї, Іра захоплюється малюванням, найсвіжіші її роботи присвячені бойовим будням зони АТО та захисникам Вітчизни. Малює дівчина чим завгодно: олівцем, вугіллям для малювання та навіть масляними фарбами, причому професійно.

В її підрозділі відсутня посада офіцера з правової роботи, тож у вільний час Ірина проводить юридичні консультації для бійців.

- Колись військова служба була моєю мрією, тепер ця мрія здійснилась, – каже Ірина.

Нині у неї є нова мета: дівчина прагне отримати офіцерське звання та далі віддано служити Україні.

<http://vch-uman.in.ua/>

ДОВІДКА:

За інформацією заступника міністра оборони України з питань євроінтеграції Ігоря Долгова, станом на літо 2016 року в українській армії проходили службу 17,1 тисячі військовослужбовців-жінок (з них дві тисячі – офіцери, решта – солдати і сержанти), що становить 8,5% від загальної кількості військових.

ВИТЯГ З ПЕРЕЛІКУ ПІЛЬГ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ- КОНТРАКТНИКІВ

Особи рядового, сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом та продовжили строк військової служби за новим контрактом, мають право навчатися без відриву від військової служби у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів, а у разі відсутності можливості підготовки за спеціальностями у цих навчальних закладах, — в інших вищих навчальних закладах з метою здобуття вищої освіти.

Після завершення першого контракту (у тому числі 6-місячного контракту), військовослужбовці, які продовжили строк військової служби за новим контрактом, можуть безкоштовно отримати вищу освіту (спеціальність).

За працівниками, призваними на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення воєнного стану на строк до закінчення особливого періоду або до дня фактичної демобілізації, зберігаються місце роботи, посада і компенсується із бюджету середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, в яких вони працювали на час призову, незалежно від підпорядкування та форми власності.

Грошове забезпечення військовослужбовця залежить від займаної посади, військового звання, кваліфікації, терміну проходження військової служби. На сьогоднішній час грошове забезпечення осіб рядового, сержантського та старшинського складу становить від 7000 до 8500 грн.

Один раз на рік надається: матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань у розмірі місячного окладу грошового утримання (на підставі відповідних підтверджуючих документів); грошова допомога на оздоровлення у разі надання щорічної чергової відпустки, у розмірі місячного грошового забезпечення.

Крім того, постановою КМУ від 14.05.2015 № 406 з червня 2015 року впроваджено грошову винагороду для осіб, яких призвано на військову службу під час мобілізації, на особливий період, у разі їх прийняття на військову службу за контрактом (рядовому складу — вісім мінімальних заробітних плат (11 600 грн), особам сержантського та старшинського складу — дев'ять мінімальних заробітних плат (13 050 грн), особами офіцерського складу — десять мінімальних заробітних плат (14 500 грн)).

Інформацію про наявність вакансій у військових частинах Збройних Сил України можна отримати у обласних та районних військових комісаріатах за місцем проживання. Перелік вакантних посад, щомісячно оновлюється на підставі заявок з військових частин Збройних Сил України.

<http://www.mil.gov.ua/>

ЗАХИСТНИК ВІТЧИЗНИ – ПОЧЕСНА ПРОФЕСІЯ

РОБОТА З ВІЙСЬКОВИМ ХАРАКТЕРОМ

**ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА
ЗА КОНТРАКТОМ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ**

www.kontraktnik.mil.gov.ua
0-800-500-05-1
ГАРЯЧА ТЕЛЕФОННА ЛІНІЯ

Які вони — українські воїни X, XVII, XXI століть? Змінювались обладунки, зброя, воєнні тактики та способи формування військ. Та незмінним залишився волелюбний дух, незламність і здатність до саможертвності, яка дивує увесь світ. Не раз ми воювали і боролось. Переможемо і цього разу. Бо славні справжні герої були завжди і не перевелися досі в Україні.

ДРУЖИННИКИ
КИЇВСЬКОЇ РУСІ
(IX – XIII ст.)

У час існування Київської Русі військовому мистецтву надавалось особливого, великого значення.

Воїни були добре тренуваними та готовими у будь-який час іти в бій. Армія могутньої держави була оснащена всіма сучасними засобами для оборони та наступу. Основними ворогами Київської Русі, як відомо, були монголо-татари, раніше – половці та печеніги.

Особливістю українських військ цього періоду було те, що воєнні формування склали окремі роди русичів. Дружинники були не тільки воїнами, а й радниками князя. Велике значення тоді мало народне ополчення, яке, власне, і називали словом «воїни».

Цікаво, що ще у давній період Русі існувала незвичайна традиція — «постриги». **Хлопчики вже у віці 3-4 років ставали на шлях воїнів.** У давніх переказах українські воїни зображені як надзвичайно хоробрі і вірні своїй Батьківщині. **Разом із підлеглими у бій завжди ішов князь і також вступав у битву з ворогами.**

Основною зброєю того часу були короткі списи, мечі, луки і ножі-скрамасакси. Щодо обмундирування, то шоломи у русичів були гостроверхими, тіло і навіть обличчя захищала кольчужна сітка. А щити були дерев'яними. Спорядженню верхового коня теж надавалось великого значення.

Руси здобули собі славу відважних і вправних воїнів. **Відомо, що їхні загони не раз перемагали кількісно переважаючі сили ворогів.** Візантійський літописець Лев Діакон так писав про них: "...роси, що здобули славу переможців у сусідніх народів, вважаючи за величезне лихо втратити її і бути переможеними, билися відчайдушно".

КОЗАКИ
(XV – XVIII ст.)

Українців називають козацькою нацією, за звичаями, традиціями, за духом. То що ж означає насправді цей козацький дух?

Варто зауважити, що період козаччини сам по собі був дуже насичений і про козацтво як про єдине збірне поняття говорити важко. Козаки були різними і боротьба їх була різноплановою: **ці воїни захищали українські кордони від турецько-татарських завойовників і самі напали на територію Османської імперії; вони служили гетьманам і були вільними; воювали у королівських військах і провадили національно-визвольну боротьбу.** Та тим не менше, козаки навечно прославились як надзвичайно розумні, хитрі і вправні воїни. Вони були сильними і ви-

тривалими. **Боронити християнську віру від невірних було їхньою ідеологією.**

Із виникненням Запорізької Січі про козацтво почали говорити як про організоване військо з чіткою воєнною структурою. Верховним воєначальником був гетьман, далі йшли полковники, сотники і десятники. Всі посади були виборними. Паралельно із запорізьким

характеризувались неабиякою спритністю та вмінням виходити зі, здавалося б, безвихідних ситуацій. Бо ж кажуть, **були серед них навіть характерники.**

«Ні вогонь, ні вода, ні шабля, ні звичайна куля, крім срібної, їх не брали». Так говорили про легендарних характерників. Вважали, що вони знають таємну силу речей, знають майбутнє та вміють те,

військ. Протягом всього існування УПА німці намагались її знищити: це були масові акції, зокрема розстріли. Більшовики теж не відставали: влаштовували засідки та великі бої. Московити діяли підло: перевдягаючись у форму українців, нападали на місцеве населення, щоб посіяти ненависть до наших воїнів.

УПА, яка була партизанським

у річках, там і прали одяг. У час, коли не було боїв, вдосконалювали свої бойові навички. Розпорядок дня був чітко розпланований: підйом, молитва, руханка, умивання, сніданок, військові заняття і т.д.

Хоч солдати УПА не володіли достатнім запасом озброєння, вони все ж мали хорошу військову підготовку. **Ці хлопці видзначались надзвичайно сильним патріотичним духом, вірою в ідею української соборності, аж до готовності самопожертви заради неї.** У своїй присязі кожен з них обіцяв: **«В цій боротьбі не пожалію ні крові, ні життя і буду битись до останнього віддиху і остаточної перемоги над усіма ворогами України».**

«УКРОПИ» Й «КІБОРГИ»
(наш час)

На час здобуття Україною незалежності наша армія була однією з найбільших в Європі, до того ж, оснащена ядерною зброєю. Та практично за 10 років число військових скоротилося більш як на половину, у разі зменшилась кількість військової техніки та озброєння. Україна відмовилась від ядерної зброї, **отримавши «гарантії» суверенітету і безпеки (від Росії зокрема),** вірячи у мирне майбутнє. І ось, коли Росія вже почала впроваджувати свій підступний план нападу на незалежну державу, Збройні сили України виявились не зовсім готовими до війни. Ніхто не сподівався нападу "дружньої" сусідки.

Та він стався. Саме у час, коли інша частина українського військового потенціалу була добре сформована і готова до всього. **Це були добровольці.** Ті, хто пройшов Майдан, хто захищав Крим, ті, хто розумів, що відбувається насправді. В Україні почали формуватись добровольчі батальйони. Вони укріпили сили війська. **Українці, як ніколи єдині в ідеї незалежності і цілісності держави, стали консолідувати сили у допомозі армії.** Крім техніки, зброї та обмундирування, які надає солдатам держава, всім потрібним забезпечують їх і волонтери. Люди шиють маскувальні сітки, бронжилети, купляють автомобілі і новітню техніку.

Сучасні українські воїни користуються приладами нічного бачення, артилерійськими установками різного типу. У розпорядженні армії сучасні бронемашини та реанімобілі, безпілотні літальні апарати, тощо. **Українське військо сильне фізично, та головне – морально.** Вони відчайдушні та незламні, наче кіборги.

Кіборгами почали називати захисників Донецького аеропорту. За надзвичайну витривалість, сміливість та безстрашність. Ще одне слово, яким нарекли наших військових росіяни – "укропи". Зневажливе у розумінні ворогів, це слово стало сприйматись у нас як позитивне. Українці самі називають себе **"укропами"**, вірячи у добру силу правди, що, наче ця зелена рослина, відганяє злих духів. Сучасні українські воїни – це знову ті, хто взявся за зброю, щоб захистити державу. **Їх називають воїнами світла, бо вони воюють за правду. Вони сильні, як ніколи. Вони продовжують боротись, бо ми мусимо перемогти...**

Надія ПОНЯТИШИН

СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВОЇН МАЄ В СОБІ ВОЛЕЛЮБНИЙ ДУХ ПРЕДКІВ

Традиції державності - від часів Київської Русі, традиції нескореності – від козацтва, репутація «бандерівців» - від УПА...

Малюнок Олександра КОМЯХОВА

розвивалось і реєстрове козацтво.

Козаки дуже добре володіли фортифікаційним мистецтвом: оточували себе валами і ровами, перейти які було неможливо. А якщо доводилось розкладати табір – розставляли довкола вози. Французький військовий інженер Боплан так писав про це: **«500 татар не наважуються атакувати 50-60 козаків, якщо ті йдуть під захистом табору, а 100 козаків за табором можуть відбитися і від тисячі поляків».** У козаків були добре розвинуті кіннота, піхота та навіть флот. У XVII столітті їхню піхоту вважали найкращою в Європі. Вміло стріляли з рушниць, мушкетів та володіли холодною зброєю. А ще

що звичайному воїну не під силу. Письменник Андрій Чайковський пише про них: **«Хто меткий та хитрий, вміє собі порадити, дістає від товариства прикметник характерника, якогось надчоловіка, котрого куля не бере і котрий самого чортяку вміє окульбачити і заставити собі служити».**

ВОЯКИ УПА
(XX ст.)

Перші загони УПА організував отаман Тарас Бульба-Боровець. **Підпорядковуючись уряду Української Народної Республіки, Українська Повстанська Армія боролась проти радянських і німецьких**

формуванням, ділилась на 4 групи – Північ, Південь, Захід, Схід (дуже малочисельна). Це була кавалерія та артилерійські загони. **Армія не була регулярною, тому не мала постійної амуніції.** Нерідко одягали трофейну німецьку чи радянську. Та коли шили форму самостійно (вона була зеленою) – **зображали на ній тризуб.** Відомо, що пряхки виготовляли із відстріляних гарматних гільз. Медикаменти, їжу, побутові предмети, навіть зброю для вояків збирали самі селяни добровільно. Колишні вояки розповідають, що їм було заборонено щось вимагати від людей, та й потреби такої не було, ті самі віддавали, що могли. Солдатам доводилось переховуватись у лісах та хащах. Купались

КНЯЗЯ ЯРОПОЛКА ВБИЛИ НА КАНІВЩИНІ – У МІСТІ БОГА НЕБА І ВСЕСВІТУ

Княжий град Родень, збудований Святославом Хоробрим на березі Дніпра (реконструкція Г. МЕЗЕНЦЕВОЇ та О.КАЗАНСЬКОГО)

У язичницькі часи Родень високо стояв поміж інших міст-фортець, що захищали Русь від ворогів-поганців.

Як і Боричів, Вітичів, Овруч чи Ладомир, Родень був водночас містом-капищем, а конкретніше – центром культу язичницького бога Рода – бога неба та всесвіту... Місто-фортеця міцно стояло проти ворога на так званій Княжій

горі, що й донині носить цю назву – на околиці сучасного Канева на Черкащині. За часів правління великого воїна-князя Святослава у Родні звели княжий терем. Не знав Святослав, коли велів його збудувати, що за трагедія тут стане...

Ще за життя Святослав поділив державу між синами, Київщину віддав Ярополку, відповідно, коли Святослав загинув у бою,

Князь Ярополк Святославович в оточеному Родні (малюнок Василя ВЕРЕЩАГІНА)

то і верховна влада над Руссю відійшла до Ярополка. Він вів політику, зорієнтовану на дружбу із Західною Європою, зокрема з

імператором Священної Римської імперії, Оттоном Першим. 973 року посли Ярополка Святославовича побували на сеймі у Кведлінбурзі, натомість, через шість років до Києва прибули посли від Папи Римського... Та у внутрішній політиці не все було так добре, як у зовнішній: Ярополк воював проти рідних братів, князів Олега та Володимира. Спочатку, щоб помститися за вбивство свого радника Люта, Ярополк розпочав війну проти Олега. 977 року князь переміг полки Олега і приєднав до Києва деревлянську землю. Літописці кажуть: Ярополк гірко плакав, дізнавшись

980 року розпочав війну проти іншого брата – Володимира, і вбив того з Новгороду. Втім, того ж року князь Володимир, заручившись підтримкою своїх дружин та найманого війська варягів, повернувся з вигнання, відбив Новгород і пішов на Київ...

Ярополка зрадив його воєвода на ймення Блуд (впізнаєте це слово в сучасній мові?). Саме Блуд напоумив Ярополка тікати від варягів і дружинників Володимира у Родень. Князь ще не знав, що Блуд заманює його в пастку... Коли у обложеному зусібіч Родні розпочався голод (звідси надовго збереглася приказка – "Біда, як на Родні"), Ярополк, з підказки того ж таки Блуда, погодився на переговори. Та прямо біля дверей княжого терема на нього вже чекали вбивці-найманці. Літописець "Повісті временних літ" про це напише, що князя "підняли мечами за пазуху"...

Всього через вісім років після вбивства князя в Родні Русь прийняла християнство. На якийсь час ущухли жорстокі міжусобиці. 1044 року син Володимира і племінник Ярополка та Олега, звелів викопати кістки своїх дядьків і охрестивши їх, перезахоронити поруч з останками Володимира у Десятинній церкві в Києві. 1240 року орда хана Батия захопила і спалила і Київ разом з Десятинною церквою, зрівняла із землею й Родень. Київ вижив, та Родень чез назавжди...

Олександр БРАВАДА

Князь Ярополк Володимирович ще змолоду ревно захищав стольний град Київ – нарівні з простими дружинниками з мечем у руці ходив у походи проти ворогів.

1114 року батько, князь Володимир Мономах, дарував йому Переяславське князівство (у межах князівства була й частина нинішньої Черкащини), тож через два роки Ярополк ішов на вороже Києву місто Дрютецьк (сучасна Вітебська область Білорусі) вже на чолі власної дружини...

Зіткнення і січа проти військ смоленського князя Гліба та половецької орди Шаруканя завершилася блискучою перемогою переяславських дружинників Ярополка. Дрютецьк, звідки ворожі воїни чинили набіги на Київ, було спалено дотла, а його жителів Ярополк Володимирович погнав з жобою в полон.

На лівому березі Дніпра, у мальовничій, але важкодоступній для ворога місцині князь Ярополк звелів своїм новим підданим звести град, що мав захищати південно-східні кордони від набігів.

Так з'явився град Желді (нині це – село Жовнине на Чорнобаївщині). У той час словом "желді" називали річкових черепах та у переносному значенні – панцир руського дружинника. Новий град мав стати тим самим панцирем, що повинен був захищати "тіло" князівства від "укусів" степовиків...

Не шкодував про свою затию з будівництвом града князь Ярополк Володимирович і тоді, коли з 1132 року (на сім років, до самої смерті) став Великим Київським князем. Понад століття град Желді успішно виконував свою місію, залишаючись неприступною твердинею для кочівників. Вистояв і в 1186 році під потужним ударом половців по Посульській лінії оборони Київської Русі. Та страшного 1239 року його захисники полягли під кривими шаблями полчищ хана Батия. Орда повністю знищила місто, і тільки через три сотні літ про нього знову починають згадувати письмові джерела – як про вотчину князів Смагів, потім – власність Черкаського замку, пізніше – князів Павшів і зрештою – Київського Пустинно-Микільського монастиря.

Багато крові пролилося тут у XVII столітті. Влітку 1628 року біля містечка, що на той час вже мало свою сучасну назву Жовнине,

козацькі війська Острянина і Гуні зазнали поразки від польського урядового війська. У другій половині століття Жовнине не раз ставало жертвою набігів татар і турків. 1678 року воно навіть опинилося повністю в руках татар, проте швидко було визволене козаками Полтавського полку.

У документі, датованому 1760 роком, вперше бачимо печатку із зображенням сучасного герба Жовниного: перехрещені шаблі й стріла на криваво-червоному щиті. Як не дивно, шабля на гербі крива – як турецька чи татарська... Той герб – не єдиний спогад про тяжкі, але звитяжні часи Жовниного – око фахівців, істориків чи археологів, ще може углядіти в пейзажах сучасного рядового села на Чорнобаївщині ледь помітні рештки захисних валів і ровів. Кажуть, донедавна тут можна було знайти навіть рештки напівобвалених підземних ходів...

Олександр БРАВАДА, мал. Ігоря САВЧЕНКА

Багаті трофеї княжі дружинники забрали до Києва, а полонених відправили будувати Желдь на Дніпрі...

ЖЕЛДІ: "ПАНЦИР" КНЯЖИХ КОРДОНІВ

EGORIS

21 вересня РІЗДВО ПРЕСВЯТОЇ ВЛАДИЧИЦІ НАШОЇ БОГОРОДИЦІ І ПРИСНОДІВИ МАРІЇ

Немає підстав, а інколи, можливості точно встановити і святкувати земний день народження кожного із величезного сонму православних святих. Їх день смерті на землі – це день нового народження на небесах. І лише у випадку Пречистої Богородиці Приснодіві Марії та Іоана Предтечі, Хрестителя Господнього ми святкуємо не тільки їхнє небесне, але й земне народження.

Одне із найбільших свят, що стоїть на початку нашого церковного року – це свято Різдва Пресвятої Богородиці. Із слів тропаря цього свята видно, що воно особливо радісне і важливе. Радісний цей день, бо це – день народження Божої Матері – Владичиці неба й землі. Він і важливий, бо підкреслює велику правду святої віри про Богоматеринство Пречистої Діви Марії. На велике значення цього свята вказує і його велична назва в наших богослужбових книгах: «Різдво Пресвятої Владичиці нашої Богородиці і Приснодіві Марії».

В Євангелії описано дуже мало подій із життя Пречистої Діви Марії. Тут нічого не сказано про її народження, про її молоді роки чи про її Успіння (смерть), навіть не вказано імен її праведних батьків. Звідки ми про це все знаємо? Знаємо про це із Священного Передання Церкви та апокрифічних творів. Апокрифи розповідають нам про такі події із життя Ісуса Христа чи Його Пресвятої Матері, про які не говорять чотири Євангелія. Хоча Свята Церква не визнає всіх апокрифів за істинні книги, навіть за певні історичні джерела, все таки вони несуть у собі багато чого з передання ранньої Церкви.

У Протоєвангелії Якова читаємо, що Пречиста Діва Марія по своєму батькові походила з царського роду Давида, а по матері зі священничого роду Аарона. Її батьки жили в Назареті і були заможні, а при тому відзначалися великою праведністю та любов'ю до Бога. Свої врожаї та прибутки праведний Іоаким ділив на три частини: одну частину давав на пожертву для Бога, другу для бідних, а третю залишав для себе. Великою скорботою Іоакима й Анни була їхня бездітність. У юдеїв бездітність вважалася Божою карою. Тому вони зазнавали багато прикростей. Тож нічого дивного, що вони постійно благали Бога, щоб Він послав їм дитину. Це була головна мета їх молитов і постів. І нарешті, Господь на старості літ дав їм дочку. Тоді вони і не здогадувались про те, що в Божих планах маленька Марія, вже тоді, була призначена стати Матір'ю Сина Божого.

Свято Різдва Божої Матері у Православній Церкві належить до стародавніх Богородичних свят, хоча і не відомо точно, коли воно з'явилося. Про нього згадують святий Іоан Золотоустий, блаженний Августин і преподобний Роман Сладкоспівець. Палестинські письмові джерела доводять, що рівноапостольна Олена, мати імператора Костянтина Великого, збудувала у Єрусалимі храм на честь Різдва Пресвятої Богородиці. В V столітті про це святкування згадує Службеник папи Геласія (492-496).

Стихири на честь цього свята та інші піснеспіви належать богонатхненному перу патріарха Анатолія, Стефана Єрусалимського, Андрія Критського, Іоана Дамаскіна і патріарха Германа, а також Йосифа Студита. Офіційне введення цього свята в традицію богослужіння у візантійській імперії приписують імператору Маврикію (582–602 рр.).

Із Православного Сходу святкування Різдва Пресвятої Богородиці прийшло на Захід в VII ст. до Риму, а звідси згодом поширилося на цілу західну латинську Церкву. День 21-го вересня став днем свята тому, що того дня сповнилося дев'ять місяців від зачаття Пречистої Діви Марії праведною Анною, яке наша Церква святкує 22 грудня, а також тому, що того дня мало відбутися освячення храму в її честь у Єрусалимі. Це свято належить до дванадцятих свят нашого церковного року.

З повагою підготував настоятель Храму святих Первоверховних Апостолів Петра і Павла м. Чигирин протоієрей Василь Циріль.

ДЕНЬ В ІСТОРІЇ 21 – 30 вересня

21 вересня 1709 р. у придністровських Бендерах скінчився земний шлях гетьмана України Івана МАЗЕПИ.

22 вересня 1888 р. народився барон Сергій ВАЛЬДШТАЙН, полковник Армії УНР, отаман кінного загону ім. кошового отамана Івана Сірка.

23 вересня 1648 р. Богдан ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ розбив польське військо під Пилявцями.

23 вересня 1900 р. народився Володимир КУБІЙОВИЧ, учений, організатор дивізії "Галичина", головний редактор "Енциклопедії українознавства".

24 вересня 1882 р. народився Микола ГАЛАГАН, член Центральної Ради, ад'ютант командира 1-го Українського козацького полку ім. Богдана Хмельницького.

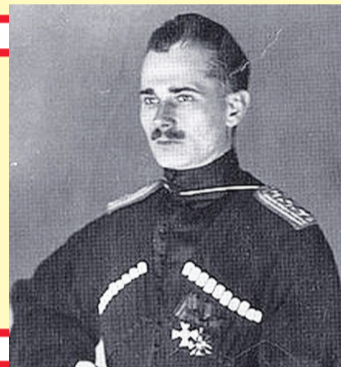
24 вересня 2004 р. – «яєчний захват» в Івано-Франківську: кандидат у президенти Віктор Янукович впав після попадання в нього курячого яйця, кинутого студентом.

25 вересня 1931 р. помер Михайло ГАЛУЩИНСЬКИЙ, командант Легіону УСС, голова Львівської "Просвіти".

26 вересня 1862 р. помер Яків КУХАРЕНКО, письменник, наказний отаман Чорноморського козацького війська.

26 вересня 1890 р. народився Іван ПОЛТАВЕЦЬ-ОСТРЯНИЦЯ, наказний отаман Вільного козацтва, генеральний писар Гетьмана України, повстанський отаман.

27 вересня 1920 р. Симон Петлюра підписав наказ Головної команди військ УНР про організацію повстання на Правобережній Україні.

27 вересня 1946 р. загинув Юрій ГОРОДЯНИН-ЛІСОВСЬКИЙ (ГОРЛІС-ГОРСЬКИЙ), старшина 2-го Запорозького полку Армії УНР, осавул 1-го куреня полку гайдамаків Холодного Яру, письменник.

28 вересня 1921 р. народився Михайло ЗАЄЦЬ (псевдо: «Зенко», «Влодко», «Тарас», «Нестор»), керівник бойової особистої охорони командира УПА Романа Шухевича, автор унікальних спогадів про нього.

28 вересня 1947 р. помер Микола МАТІВ-МЕЛЬНИК, січовий стрілець, референт пропаганди УГА, член ОУН, письменник.

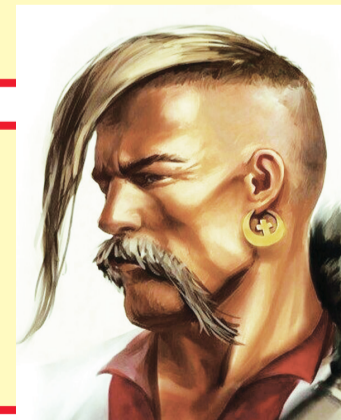
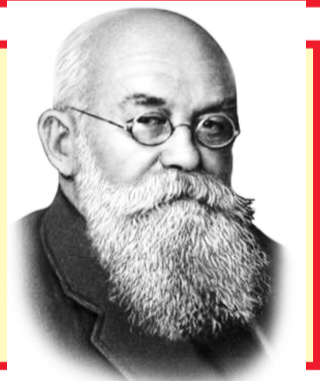
28 вересня 1974 р. помер останній кубанський прем'єр Василь ІВАНІС.

29 вересня 1845 р. народився письменник Іван ТОБІЛЕВИЧ (КАРПЕНКО-КАРИЙ).

29 вересня 1866 р. народився Михайло ГРУШЕВСЬКИЙ, історик, громадський і політичний діяч, Голова Центральної Ради УНР.

29 вересня 1897 р. народився Павло ШТЕПА, учасник Визвольної боротьби, член Наукового товариства ім. Тараса Шевченка у Канаді та Української вільної академії наук у Канаді.

30 вересня 1769 р. вісім козаків здобули турецьку фортецю Хотин і захопили 184 гармати.

30 вересня 1896 р. народився Микола ПАЛІЄНКО, підполковник Армії УНР, майор дивізії "Галичина".

Наприкінці вересня 1921 р. загинув подільський отаман Яків ШЕПЕЛЬ, начальник 6-го повстанського району 2-ї (Північної) групи Армії УНР.